

RECHTBANK OOST-BRABANT

Civiel Recht
Zittingsplaats Eindhoven

Zaaknummer: 9238196
Rolnummer: 21-3296

Vonnis van 20 januari 2022

in de zaak van:

████████████████████
wonende te ██████████
eisende partij,
gemachtigde: mr. R.E. de Vries, FNV,

tegen:

DAF Trucks N.V.,
gevestigd en kantoorhoudende te Eindhoven,
gedaagde partij,
gemachtigde: mr. E.P.H. Verdeuzeldonk, DAF Trucks,

Partijen worden hierna ██████████ en "DAF" genoemd.

1. Het verloop van het geding

- 1.1. Dit blijkt uit het volgende:
- a. het tussenvonnis van 15 juli 2021 waarin is bepaald dat een zitting zal worden gehouden en de daarin genoemde processtukken;
 - b. de aantekeningen van de griffier van de zitting van 24 november 2021 die - ingevolge de COVID-19-pandemie - via een digitale beeld- en geluidverbinding ("Skype") heeft plaatsgevonden.

1.2. Vervolgens is een datum voor vonnis bepaald.

2. De feiten

2.1. Op 16 juni 1997 is ██████████ in dienst getreden bij DAF in de functie van truckassembler op basis van een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd. Het huidige salaris bedraagt € 3.182,51 bruto per maand op basis van een 36-urige werkweek.

2.2. Op de arbeidsovereenkomst is de collectieve arbeidsovereenkomst Metalelektro van toepassing (hierna: de CAO Metalelektro). In de CAO Metalelektro staat – voor zover van belang – het volgende bepaald:

"(...)3.7.6 Inhuurluren van oproepkrachten

Is de werknemer oproepkracht en heeft hij in een bepaalde betalingsperiode minder gewerkt dan het afgesproken minimum aantal arbeidsuren waarvoor hij is betaald, dan kan de werkgever hem binnen 3 maanden na afloop van die periode deze uren laten inhalen. Voor deze inhalturen hoeft de werkgever geen vergoeding te betalen. (...)

2.3. In de periode van 9 tot en met 22 maart 2020 heeft [REDACTED] verlof opgenomen. In deze periode heeft hij in Turkije verbleven voor vakantie/familiebezoek. Vanwege de coronapandemie is de terugvlucht geannuleerd. Op 11 juni 2020 werd het internationaal luchtverkeer hervat. Op 21 juni 2020 is [REDACTED] teruggevlogen naar Nederland, waarna hij twee weken in quarantaine heeft moeten verblijven. Na afloop van de quarantaineperiode heeft [REDACTED] zijn werkzaamheden bij DAF kunnen hervatten.

2.4. Op 6 maart 2020 had Schiphol – voor zover van belang – het volgende bericht op haar webpagina staan:

“(...)Ik heb een vlucht geboekt, kan ik nog gaan?

Dat hangt af van je bestemming. Het ministerie van Buitenlandse Zaken geeft reisadviezen in vier kleurcodes. Het advies is om alleen te reizen naar landen met kleurcode oranje als dat noodzakelijk is. Vakantie-reizen en andere reizen die niet noodzakelijk zijn, worden afgeraden. Bij landen met kleurcode rood is het advies om niet te reizen. (...)”

2.5. De periode van 2 tot en met 21 juni 2020 is door DAF aangemerkt als onbetaald vakantieverlof. Het loon over deze periode is ingehouden op het loon van de maand augustus 2020.

3. Het geschil

3.1. [REDACTED] vordert dat DAF – bij vonnis en voor zover mogelijk uitvoerbaar bij voorraad – wordt veroordeeld tot betaling van:

I. een bedrag van € 2.056,39 bruto ter zake van loon;

II. een bedrag van € 1.028,20 bruto ter zake van wettelijke verhoging ex artikel 7:625 BW;

III. een bedrag van € 433,46 (exclusief BTW) ter zake van de buitengerechtelijke incassokosten;

IV. de wettelijke rente over I, II en III vanaf de dag dat de bedragen zijn verschuldigd;

V. de kosten van deze procedure, het salaris van de gemachtigde en het griffierecht daaronder begrepen.

3.2. [REDACTED] legt daaraan, samengevat, het volgende ten grondslag. Krachtens de arbeidsovereenkomst is DAF verplicht het loon te betalen. DAF stelt zich ten onrechte op het standpunt dat de uitzonderingssituatie van artikel 7:628 BW zich voordoet, ten gevolge waarvan zij het loon in de periode van 2 tot en met 21 juni 2020 niet zou hoeven te betalen. Ter onderbouwing van deze uitzonderingssituatie heeft zij aangevoerd dat [REDACTED] eerder had kunnen terugkeren naar Nederland. Dat was echter niet mogelijk. Er vertrokken immers geen vliegtuigen en/of andere transportmiddelen naar Nederland. Ook was het niet mogelijk om de stad [REDACTED] – waar [REDACTED] verbleef – te verlaten, omdat de (stads)grenzen door de politie werden bewaakt en het niet was toegestaan om in- of uit te reizen. Weliswaar is contact opgenomen met de Nederlandse ambassade om in aanmerking te kunnen komen voor een plek op een van de repatriëringsvluchten, maar deze verwees hem telkens door naar de Duitse ambassade, terwijl de Duitse ambassade hem weer terugverwees. De reden voor die (terug-)verwijzingen van het kastje naar de muur is gelegen in de omstandigheid dat hij een Duits

paspoort heeft maar geboren en getogen is in Nederland en daar ook woont. Verder is van belang dat de reisbeperking van Turkije naar Nederland vóór de datum van vertrek niet te voorzien was. Dit betekent dat er een onverwachte overmachtssituatie is ontstaan, waarin het niet mogelijk was om invloed uit te oefenen of zich aan de situatie te onttrekken. Ondanks dat DAF herhaaldelijk is gesommeerd het loon (alsnog) te voldoen, heeft er geen betaling plaatsgevonden. Ten gevolge hiervan is zij inmiddels (ook) de wettelijke verhoging (artikel 7:625 BW), de wettelijke rente (artikel 6:119 BW) en de buitengerechtigde incassokosten (artikel 6:96 lid 2 sub b en c BW) verschuldigd.

3.3. DAF voert het volgende verweer. Zij is niet verplicht het gevorderde loon te betalen. Primair geldt, dat de oorzaak voor het niet-verrichten van de arbeid in redelijkheid (ook) voor rekening van [REDACTED] dient te komen. Op de datum van vertrek werden niet-noodzakelijke reizen naar Turkije afgeraden; het was voor [REDACTED] daarom voorzienbaar dat op de geplande retourdatum mogelijk niet kon worden teruggevlogen. Desondanks heeft hij ervoor gekozen in het vliegtuig te stappen. Verder wordt betwist dat er geen mogelijkheden waren om terug te keren. Deze conclusie is door [REDACTED] te snel getrokken. Niet gebleken is dat hij alles in het werk heeft gesteld om te onderzoeken of er andere mogelijkheden waren om (zo snel mogelijk) terug te keren naar Nederland. Hij had kunnen kiezen voor een repatriëringsvlucht en/of vervoer per auto/trein. Bovendien heeft hij nagelaten om actief contact op te nemen met DAF om haar op de hoogte te stellen van zijn verblijfplaats en/of het verloop. Indien wordt aangenomen dat er sprake is van een overmachtssituatie voor [REDACTED] is het subsidiaire standpunt dat een deel van zijn afwezigheid voor rekening van hem zelf dient te komen. Er is immers sprake van een zeer bijzondere situatie en niet van een regulier ondernemersrisico. Deze zeer bijzondere situatie dient voor rekening van beide partijen te komen, dus ook deels voor rekening van [REDACTED]. Meer subsidiair geldt, dat de uren die [REDACTED] in de periode van 2 tot en met 21 juni 2020 had moeten werken, moeten worden aangemerkt als inhaaluren (artikel 3.7.6 van de CAO Metalelektro).

4. De beoordeling

Loon

4.1. De kern van het geschil betreft de beantwoording van de vraag of [REDACTED] recht heeft op betaling van het loon over de periode van 2 tot en met 21 juni 2020. Deze vraag moet worden beantwoord aan de hand van artikel 7:628 lid 1 BW. Dit artikel bepaalt dat de werkgever verplicht is het naar tijdruimte vastgestelde loon te voldoen indien de werknemer de overeengekomen arbeid geheel of gedeeltelijk niet heeft verricht, tenzij het geheel of gedeeltelijk niet verrichten van de overeengekomen arbeid in redelijkheid voor rekening van de werknemer behoort te komen. Het is aan de werkgever om te stellen – en bij (voldoende) betwisting te bewijzen – dat het niet (kunnen) verrichten van de arbeid in redelijkheid voor rekening van de werknemer dient te komen.

4.2. Het primaire standpunt van DAF (inhoudende dat de oorzaak voor het niet-verrichten van de arbeid in redelijkheid voor rekening van [REDACTED] komt) wordt verworpen. Zoals al is overwogen (4.1.) is het uitgangspunt dat de oorzaak van het niet-werken in beginsel voor rekening van de werkgever dient te komen. Er is onvoldoende aanleiding daarvan af te wijken. Daartoe wordt vooropgesteld dat een gezondheidscrisis van deze omvang zich niet eerder heeft voorgedaan en dat brengt mee dat de daaraan verbonden gevolgen voor beide partijen op geen enkele wijze voorzienbaar waren. In deze zaak geldt dat des te meer, omdat de gezondheidscrisis op de datum van vertrek (begin maart 2020) zich nog in het beginstadium

bevond en er geen (formele) reisbeperkingen door de Nederlandse overheid waren uitgevaardigd. Een en ander betekent dat – anders dan door DAF is bepleit – [REDACTED] op de datum van vertrek niet voldoende had kunnen voorzien dat er geen reële mogelijkheid zou zijn om op of omstreeks de geplande retourdatum terug te vliegen, laat staan dat hij er toen al rekening mee had kunnen houden dat hij pas in juni zou kunnen terugkeren naar Nederland. Verder is van belang dat [REDACTED] zich voldoende heeft ingespannen om na afloop van zijn verlof zo snel mogelijk terug te keren naar Nederland. Hij heeft onweersproken gesteld dat de grenzen van de stad waar hij verbleef door de politie werden bewaakt en het niet was toegestaan om in- en/of uit te reizen. Het terugkeren naar Nederland per auto en/of trein behoorde niet tot de mogelijkheden. Weliswaar is door [REDACTED] erkend dat er repatriëringsvluchten vertrokken, maar in verband met zijn Duitse paspoort en Nederlandse geboorte- en woonplaats werd hij van het spreekwoordelijke kastje naar de muur gestuurd als gevolg waarvan het niet is gelukt een plek op een van die vluchten te bemachtigen. DAF heeft dat niet weersproken. Verder volgt uit de door DAF overgelegde WhatsAppgesprekken (overgelegd als productie 3 bij antwoord) dat [REDACTED] zich actief heeft ingespannen om terug te keren naar Nederland. Uit die gesprekken volgt immers dat er verschillende terugvluchten (op 17 mei 2020, 1 juni 2020, 10 juni 2020, 11 juni 2020 en 20 juni 2020) waren geboekt en dat deze telkens door de luchtvaartmaatschappijen werden geannuleerd. Tot slot kan de beantwoording van de vraag of [REDACTED] zich voldoende heeft ingespannen om DAF op de hoogte te houden van de ontwikkelingen omtrent zijn terugreis in het midden worden gelaten. Niet gesteld of gebleken is dat een meer proactieve informatieverstrekking door [REDACTED] zou hebben geleid tot een snellere terugkeer naar Nederland.

4.3. Ook het subsidiaire standpunt van DAF (inhoudende dat sprake is van een zeer bijzondere situatie, ten gevolge waarvan een deel van de afwezigheid van [REDACTED] voor zijn rekening dient te komen) wordt verworpen. Weliswaar overstijgt een wereldwijde gezondheids crisis van deze omvang het normale ondernemingsrisico, maar daar staat tegenover dat de Nederlandse overheid compenserende maatregelen (o.m. de tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid, hierna: de NOW-regeling) heeft getroffen, zodat er aanleiding bestaat om het risico bij DAF te houden. Ter zitting is immers gebleken dat DAF – ook in de periode van 2 tot en met 21 juni 2020 – een beroep heeft gedaan op de NOW-regeling die in het leven is geroepen om werkgevers, die als gevolg van de coronacrisis te kampen hebben met een substantieel omzetverlies, een tegemoetkoming te verstrekken in de loonkosten. De bedoeling van de NOW-regeling is om ervoor te zorgen dat ondernemingen – zoals DAF – daarmee in staat worden gesteld om personeel in dienst te houden en salarissen door te betalen. Indien het risico in de gegeven omstandigheden voor het niet kunnen werken bij [REDACTED] komt te liggen, mist de NOW-regeling in dit geval haar werking en ontvangt DAF een vergoeding zonder dat daar een loonprestatie van DAF naar [REDACTED] tegenover staat.

4.4. Wat hierboven in 4.2 en 4.3 is overwogen leidt ertoe dat het niet verrichten van de arbeid in redelijkheid niet voor rekening van [REDACTED] behoort te komen.

4.5. Ook het meer subsidiaire standpunt van DAF (inhoudende dat de uren die [REDACTED] in de periode van 2 tot en met 21 juni 2020 had moeten werken, moeten worden aangemerkt als inhaaluren in de zin van artikel 3.7.6 van de CAO Metalektro) wordt verworpen. Vooropgesteld wordt dat de toepasselijkheid van deze bepaling door DAF niet is onderbouwd en dat zij heeft nagelaten toe te lichten op welke wijze [REDACTED] de niet-gewerkte uren dient in te halen. Bovendien lijkt de bepaling niet van toepassing op onderhavige situatie. Uit de bepaling volgt immers dat deze van toepassing is op de bijzondere arbeidsverhouding van de oproepkracht. Kenmerkend aan de arbeidsverhouding van de oproepkracht is de flexibiliteit.

die de rechtvaardiging vormt om van een oproepkracht te mogen verlangen dat de min-uren in een later stadium worden ingehaald. Dit kenmerkende element ontbreekt bij de arbeidsverhouding die DAF is aangegaan met [REDACTED] [REDACTED] heeft immers een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd met vaste arbeidsomvang.

4.6. Gelet op dit alles wordt de vraag of [REDACTED] recht heeft op betaling van het loon over de periode van 2 tot en met 21 juni 2020 bevestigend beantwoord. DAF heeft ten onrechte het loon over deze periode ingehouden op het loon van de maand augustus 2020. De hoogte van het door [REDACTED] gevorderde bedrag (€ 2.056,39 bruto) is door DAF (verder) niet betwist. Dit bedrag zal daarom worden toegewezen. Omdat DAF in verzuim is met de (tijdige) betaling wordt zij veroordeeld tot betaling van de wettelijke rente vanaf de dag van opeisbaarheid tot de dag van algehele betaling.

Wettelijke verhoging

4.7. Artikel 7:625 BW bepaalt dat de wettelijke verhoging is verschuldigd indien de verdraagde voldoening van het loon aan de werkgever is toe te rekenen. In onderhavige zaak is de verdraagde voldoening van het loon toerekenbaar, omdat - zoals al overwogen - DAF ten onrechte de periode van 2 tot en met 21 juni 2020 heeft aangemerkt als onbetaald verlof waarna zij het loon over deze periode heeft ingehouden op het loon van augustus 2020.

4.8. DAF heeft niet aangedrongen op matiging van de wettelijke verhoging. Omdat ook ambtshalve tot matiging van die verhoging kan worden overgegaan, zal de verhoging worden gematigd tot 10%. Daarbij wordt van belang geacht dat - hoewel DAF in het ongelijk is gesteld - de inhoud van de door partijen gevoerde discussie niet onbegrijpelijk is. Er is immers (voor zover bekend) nog weinig rechtspraak over de loondoorbetalingsverplichting van de werkgever in geval van een werknemer die - vanwege een gezondheidscrisis van gelijke omvang en de daardoor uitgevaardigde reisbeperkingen - niet (tijdig) kon terugkeren vanuit zijn vakantieland. Verder wordt van belang geacht dat [REDACTED] pas in het kader van deze procedure DAF heeft geïnformeerd over het feit dat de terugkeer van Turkije naar Nederland werd bemoeilijkt doordat hij een Duits paspoort heeft terwijl hij werkt en woont in Nederland. [REDACTED] had deze informatie eerder aan DAF bekend kunnen en moeten maken zodat zij zou begrijpen waarom [REDACTED] geen plek kon bemachtigen op een van de repatriëringsvluchten.

4.9. Verder heeft [REDACTED] de wettelijke rente over de wettelijke verhoging gevorderd. Cumulatie van wettelijke verhoging en wettelijke rente is mogelijk (aldus de Hoge Raad op 5 januari 1979, NJ 1979/207). Dit gedeelte van de vordering kan daarom ook worden toegewezen.

Buitengerechtelijke incassokosten

4.10. [REDACTED] heeft voldoende gesteld en onderbouwd dat buitengerechtelijke werkzaamheden zijn verricht. Omdat een deel van de hoofdsom wordt afgewezen en de door [REDACTED] gevorderde buitengerechtelijke incassokosten exclusief BTW zijn gevorderd, worden de gevorderde kosten exclusief BTW toegewezen tot het wettelijk tarief dat hoort bij het aan hoofdsom toegewezen bedrag (€ 308,46).

4.11. De gevorderde wettelijke rente over de buitengerechtelijke incassokosten is slechts toewijsbaar vanaf de dag waarop deze kosten zijn voldaan. Omdat niet is gesteld en/of

gebleken dat deze kosten al daadwerkelijk door [REDACTED] zijn betaald, wordt de wettelijke rente over de buitengerechtelijke incassokosten toegewezen vanaf de dag van dagvaarding.

Proceskosten

4.12. Omdat DAF grotendeels in het ongelijk is gesteld, wordt zij veroordeeld in de kosten van deze procedure.

5. De beslissing

De kantonrechter:

veroordeelt DAF tot betaling van een bedrag van € 2.056,39 aan loon, te vermeerderen met de wettelijke rente vanaf de dag van opeisbaarheid tot de dag van algehele betaling;

veroordeelt DAF tot betaling van de wettelijke verhoging op de voet van artikel 7:625 BW van 10% over € 2.056,39, te vermeerderen met de wettelijke rente vanaf de dag van opeisbaarheid tot de dag van algehele betaling;

veroordeelt DAF tot betaling van een bedrag van € 308,46 aan buitengerechtelijke incassokosten, te vermeerderen met de wettelijke rente vanaf 20 mei 2021 tot de dag van algehele betaling;

veroordeelt DAF in de kosten van de procedure, aan de zijde van [REDACTED] tot vandaag vastgesteld op € 106,01 aan exploitkosten, € 240,00 aan griffierecht en € 436,00 als bijdrage in het salaris van de gemachtigde (niet met btw belast);

verklaart dit vonnis tot zover uitvoerbaar bij voorraad;

wijst af hetgeen meer of anders is gevorderd.

Dit vonnis is gewezen door mr. G.J. Roeterdink, kantonrechter, en in het openbaar uitgesproken op donderdag 20 januari 2022.

"VOOR GROSSE"
De griffier van de rechtbank Oost-Brabant

20 JAN. 2022